

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.
KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 207. szám
Wolf Dezső könyvnyomdája.

A korela.

Kunszentmárton, szeptember 3.

A napilapok hírül hozták, hogy e szörnyű betegség, az ázsiai korela felütötte a fejét az ország szívében, a fővárosban, Budapesten. Ugy látszik, hogy elkerülhetetlen dolog annak az országra való szét hurcolása. Meg van fertőzve a főváros és a megfertőzés terjedése csak a legnagyobb fokú éber őrködéssel lesz megakadályozható. A hatóságoknak a legnagyobb eréllyel kell a köztisztaságra felügyelni. A mézszárszékeket, a henteseket, a fűszer- és élelmiszereket árusító kereskedőket sürűn kell vizsgálni, mert nem mindeniknél van meg a kellő érzék a tisztaság betartása iránt. Ezek képezhetik a legelső és legdusabb melegágyát a kolera betegségnek. A korcsmákat és vendéglőket szorgosan kell felügyelet alatt tartani, mert itt fordul meg a különböző vidékekről ide érkezett idegen, aki ha, bacilust hoz magával, a nem tisztántartott helyiségek bőven termő talajává válnak.

Különös gondot kell fordítani arra, hogy a mézszárosok és hentesek egészséges állatot legyenek kötelesek fogyasztásra levágni. Egyes embereknek a vá-

gást nem kell engedélyezni, mert a legtöbb esetben beteg jószágot mérnek el, nem a lakosok szükségletén akar-nak könnyíteni, hanem a károsodástól óvják önmagukat. Megesik, hogy a sertés a fejlődésben levő belső betegsége miatt nem eszik, most már a helyett, hogy gyógykezeltetné állatját, viszi a vágóhidra. Természetesen a betegség ez időben meg nem állapítható, az állatorvos kiadja a vágási engedélyt és így a nagyközönség a beteg állat húsát fogyasztja. Ezen feltétlenül segíteni kell és pedig akként, hogy a levágandó jószágot az orvosi vizsgálat után a vágóhidnál őrizetbe kell venni és csak 48 óra múltával újabb orvosi vizsgálat után adassék meg a vágási, illetve a közfogyasztásra való elárúsításra az engedély. Így, ha az állat különben is egészséges volt, a tulajdonosnak semmi kár nem okozatik, mert az, hogy egy-két nappal később mérheti el a húst, semmi különbséget nem okoz, míg ellenben, ha az állat a betegség csiráját magában hordta, az alatt a 48 órai vesztegzári idő alatt a betegség kifejlődik legalább is oly mértékben, hogy lelkiismeretes gondossággal az állatorvos nem javasolhatja a közfogyasztásra való elárúsítási engedély megadását. Ez által szintén egy nagy el-

szigetelés eszközöltetik a bacilusok terjedésével szemben.

A kenyérsütőket és pékeket szintén a legszigorubbán kell tisztaságra szorítani, mert tisztátalanságuk által ezek is módfelett alkalmasak a korela terjesztésére.

A cukrászok és mézeskalácsosokat szintén a fentiek szerint kell ellenőrizni, mert bizony sajnos, de való, hogy idegen ember, aki az illető mester személyét nem ismerte, kéményseprőnek gondolta a rajta előmlő tisztaság miatt.

A hetipiácokon minden egyes alkalommal a községi orvosok jelenjenek meg és az egészségtelen élelmiszerek elárúsítását akadályozzák meg.

A házakat egyik tanácsos vagy a másodbíró társaságában egyik jegyző járja össze. A tisztátalanságról tegyenek feljelentést, a nedves, alacsony és nem kellőleg szellőzhető és tulsufolt lakások kiürítése iránt tegyenek jelentést a főszolgabíróknak. Különösen szorítani kell a háztulajdonosokat, hogy ürülékgödört építsenek. Az olyan háztulajdonosokat, kik ezen helyiségeiket eddig is közel az utca vanalhoz építették, kötelezni kell a legnagyobb mérvű fertőtlenítésre és arra, hogy helyiségét helyezze be udvarába félreeső helyre. Vannak olyan háztulajdonosok,

Nyugtalan éjszaka.

Másnap korán kellett indulni, már tíz óraker ágyban voltunk. Én egy kicsit ideges voltam, Haris azonban elaludt, a mint lefeküdt. Ez a ténykedése tulajdonképpen nem volt sértő, de engemet mégis sértett, nehezen viseltem el. Miért aludt el ily hamar az én társaságomban? Ez bosszantott s ezen töprenkedve, hiába próbáltam elszundikálni. Mennél jobban szerettem volna elaludni, annál inkább került az álom, végre már oly éber lettem, mint 12 óraker szoktam lenni délelőtt.

Keserűen elmélkedtem a szobában, más társaságom nem volt a saját magamtelemésztetlen vacsoránál. A gondolataim minden témát felöleltek már, ami csak ember agyában valaha megfogamzott. De a gondolatok sohasem váltak mélyebbekké, csak megértették egyes témákat, azután tova suhantak, mint a lepkék. Egy óra múlva már egy kavargó kohóhoz hasonlított fejem, magam pedig halálosan belefáradtam a hiábavaló hánykolódásba.

Végre már annyira kimerültem, hogy szemem lecsukódott, de ekkor a közelben megkondult a toronyóra. Megszámláltam az ütéseket, azután már-már ismét lezárodta pilláim, de ekkor egy másik toronyóra kezdett kongatni. Mikor ez elvégezte, a városházán ütötte el az időt az óra, mély bugása egyideig gyönyörködtetett is. De mikor kisült, hogy ez az óra a negyedórakat is jelzi, mégis egy kisse-

tultoztnak találtam a dolgot. Valahányszor már-már az álomországba értem, valami újabb és újabb zavart fel. Egyszer-máskor a takaróm is leesett rólam, úgy, hogy le kellett hajolnom és felemelnem.

Végre letettem minden reményről, hogy elaludjam, beláttam, hogy kétségbeesítően éber vagyok. Lázam is volt, szomjúság is győfört. Kis ideig még ott forgolódtam az ágyban álmatlanul, azután egy kitünő ötletem támadt: hogy felöltözöm, kísérelök a kertbe, talán meg is fürdöm és szivarozva várom be a reggelt.

Igyekeztem úgy felöltözni a sötétben, hogy Harist fel ne riasszam álmából. A papucs is jó lesz ily nyári éjszakán gondoltam. Csendben keltem fel, minden fehéreműi összeszedtem, csak a harisnyámat nem lettem sehoh. Pedig e nélkül bajos volt kimennem. Négykézláb mászva, tapogatózva kerestem a harisnyámat a padlón. Minden lépésnél megreccsent a padló, ha egy butordarabba ütköztem, a zajt hatványozottabban hallottam. Ilyenkor ijedten megálltam, lélegzetet sem mertem venni, úgy lestem, nem ébred-e fel Haris. Csak azután folytattam a kutatást, de hiába kusztam ide-oda, a harisnya nem volt sehoh. Mindenfelé csak butordarabok akadtak a kezembe. Mikor este lefeküdtem, nem is képzeltem volna, hogy ennyi butor legyen a szobában. Hisz tulajdonképpen nem az volt a furcsa, hogy megletem a székeket, de az, hogy mindig, állandóan a fejemmel találtam meg. Érthető harag vett erőt rajtam, keresés

közben illetlen kifakadások törtek utat ajkamra. Végül elhatároztam magamat, hogy egy harisnyával is beérem, úgy megyek sétálni. Föltápaszkodtam helyemről, képezetben elindultam az ajtó felé, de ahelyett saját életnagyságu képemet pillantottam meg egy nagy tükör sima lapján és egy pillanatra megijesztett. A tükörkép határozottan azt bizonyította, hogy eltévedtem a szobában, most már azt sem tudtam, mely részében vagyok a szobának? Elkeseredésben leültem a padlóra. Ha csak az az egy tükör lett volna a szobában, talán még eligazodtam volna benne! És ez ugy sokszorosított, mintha ezer lenne, mert a szemközti falakon voltak elhelyezve. Az ablakokon ugyan beszűrődött némi világosság, de ide-oda csuszásomban a padlón elvesztettem az irányt és most ugy tetszett nekem, mintha minden ablak ott volna, ahol nem kellene lennie. És így teljesen elvesztettem a fejemet, nem bírtam többé eligazodni.

Felkeltem, véletlenül feldöntöttem egy esernyőt. Ugy esett végig a földön, olyan zajt csapva, mint egy revolverlövés. Mérgemben ajkamba haraptam, megint nem mertem lélegzeni, de Haris meg sem moccant. Ovatosan félve felvettem az esernyőt a padlóról, a falhoz támasztottam. De alig bocsátottam el fogóját, mikor az megcsuszott és még nagyobb robajjal esett a földre, mint az előbb.

Harisnak furcsa, mély álma lehet! A legnagyobb gondossággal szinte remegve az izgalomtól, emeltem fel most ismét az esernyőt.

akik sertésóljait szintén az utca vonalhoz közel tartják fent és így penetráns büzzel árasztják el az utcát és a környezetét, mert hizlalják sertéseiket és még arra sincsennek figyelemmel, hogy sertést udvaruk természeté és házi szükségletükhez mérten tartanának, hanem hizlalnak üzérkedésre, eladásra és embertársaik egészségének a rovására. Közegészségügyi rendészeti szempontból ez az állapot feltétlenül megszüntetendő.

Feltétlenül bejelentendő a főszolgabírónál az, aki szennyvizét az utcára eresztí, aki sertéseit és apró jószágait az utcán legelteti. Ebből a tekintetből valósággal szegényletes állapotok uralkodnak itt nálunk, Kunszentmártonban. Az illetékes községi közegeket vizsgálat alá kell vonni, kötelességük teljesítésében ellenőrizni kell őket, hanyagság vagy elnézés esetében kérlelhetlenül el kell mozdítani állásukból.

Az előjáróság utasítsa a községi orvosokat, hogy népies nyelven szerkesszenek egy felhívást a néphez, a melyben előlegyen adva, hogy milyen életrendet éljenek s különösen magyarázzák meg természetesen anyagi viszonyaikra való figyelemmel, hogy a kór megelőzése végett, mivel táplálkozásnak. Fel kell hívni a figyelmüket arra, hogy mi e kórnak kezdődő jelenségei, meg kell adni az utasítást, hogy addig is, míg azonnali jelentkezésre az orvos meg nem érkezik, micsoda háziszert használjanak és hogy a beteggel lehetőleg csak az ápoló érintkezzen, figyelmeztetni kell őket az étkezés előtti kézmosásra és a forralt víz ivásra való használatára.

Az előjáróság az utcákat és kövezeteket fertőtlenítsen, arra a néhány 100 koronára, amibe ez kerül, nem kell tekinteni, első a polgárság egészsége, ezt a kiadást más uton meg lehet takarítani. És az legyen az előjáróság szent kötelessége, hogy az övrendszá-

bályokat a betűn túl is tartsa be és akkor elkerül bennünket ez a veszedelem, amely a legtöbb embert onnan veszi áldozatul, aki magára nem tud sok mindenféle okból kellően vigyázni.

Községi építések műszaki felülbírálatára.

Kunszentmárton, szeptember 3.

A belügyminiszter egyik rendeletével utasítva voltak a törvényhatóságok, hogy a középítkezésekre vonatkozó városi és községi határozatok felülbírálatára során az építkezésre vonatkozó terveket és költségvetéseket az államépítészeti hivatalhoz minden egyes esetben vizsgáltassák meg. Ez a felülbírálat tehát akkor következett be, a mikor a községe és városok az építkezést már elhatározták, illetve a mikor a terveket és költségvetéseket a képviselőtestület első fokon már fogadta s bárminémű középítkezésnél megejtetett. A belügyminiszter úgy találta, hogy ez a műszaki felülbírálat a célt fokozottabb mértékben szolgálja akkor, ha az építkezés végleges elhatározása, a költségvetés és a tervek elsőfoku elfogadása előtt történik. Így a községek és városok képviselőtestületei, amikor az építkezés ügyében véglegesen döntenek, már biztos alapra fektetett költségvetéssel rendelkezhetnek, másrészt egyszerűbb építkezésnél a műszaki felülbírálatra nincs is szükség. Ennél fogva a belügyminiszter az említett körrendelet hatályon kívül helyezte s a helyett a községi és városi középítkezésekre vonatkozó tervek és költségvetések műszaki felülbírálatára tárgyában újabb körrendeletet adott ki.

Ezen újabb körrendelet szerint a városok és községek mindazon esetben, mikor oly építkezések keresztülvitelét tervezik — akár új építkezéssel, akár átalakítással van szó — amelyek a közműmester hatáskörét meghaladják, mielőtt a tervet és költségvetést érdemileg tárgyalás alá vennék és a munka kivitelezését iránt határozódna, a tervet és költségvetést előzetes műszaki megvizsgálás végett az illetékes államépítész hiva-

talhoz mindenkor terjesszék be. Az államépítészeti hivatalok műszaki bírálatára az épületek alaprajzának célszerű és gazdaságos megoldására és az épületeknek biztonság szempontjából való helyes szerkesztésére s az előírányzott munkálatok megfelelő körülírására terjed ki s a községekre nézve semmiféle költségekkel nem jár.

Ünnep a Korhányn.

Kunszentmárton, szeptember 3.

Az öreg Korhány az ő egyszerű, primitív életével sokkal közelebb van Ázsiához, mint Makó Jeruzsálemhez.

Nos és ebbe a korhányi Ázsiába bevonult egy kis Európa, még pedig az ideális: a keresztény és művészi Európa, melyet ott az ifj. Szabó Imre által Dósa Lukács iparművészünk tervezése szerint állított monumentális utikereszt képvisel.

Mult számunkban már méltatva volt e nagyszabású és kitűnően sikerült emlékmű, most ennek felszentelési ünnepéről — mely augusztus 27-ikén folyt le — kívánunk olvasóinknak röviden beszámolni.

Az ünnepélynek kitűnő idő kedvezett. Az áldott nap verőfényénél csak az örömszülőknél, (miért ne nevezhetném őket így?) Imre bácsinak és jószágos feleségének örömtől sugárzó arca volt derűsebb, mosolygóbb.

A keresztelés szent misével vette kezdetét, melyet Szorika Kálmán cibakházai adminisztrátor celebrált. Csetkovits Miklós kunszentmártoni káplán és Kiss Péter egri theológus, mint diakónusok, ifj. Dósa József nyug. plebánus, mint cerimoniárius szolgálva, igyekeztek emelni az istenisztelet fényét.

Oh ti porladó ősök, kik az öreg korhány első venyigéit a homokföldbe szurtátok, majd azoknak karcos termését vigan, mulatozva lopóztátok és kiskancsóztátok, — gondolhattátok-e, hogy egykor e helyen még „Glória” is csendül s a ti általatok ültetett tüke nedve itt elmondott szentmisénél a ti érettetek is felmutatott szentséges krisztusi Vér anyagául fog szolgálni?!

A hordozható oltár az emlékmű előtt, a remekművü kereszt lábánál volt felállítva.

Ugy a kereszt és oltár, mint az e fölé boruló sátor a legpazarabb virágdísszel volt ékesítve, kedves bizonyosságául a diszítést végző hölgyek buzgóságának és józólésének.

Mise alatt a cibakházai kántor énekelt. A harmóniumkísérettel végzett szép énekeket a körülbelül 6—700 főre tehető (nagy részben korhányi és cibakházai) hívő sereg átvéve, harsány hangon, szívből eredőleg, a legmélyebb, sőt könyves meghatottsággal küldött fel az egek Urához, kihez igazán akadálytalanul juthattak fel az imádat lelkes hangjai, lévén a templomboltozat maga a verőfényes, tiszta kék ég.

Jóleső megindulás nélkül nem lehetett mindezt látni, hallani.

Szentmise után Kiss Péter teológus egy hevenyészett szószékre lépett s az ajtótosan figyelő közönségnek nem csak a fülébe, de a lelke közepébe is beszélve tartott a szent kereszt jelentőségéről egy gondolatokban gazdag és oly lelkes beszédet, mely a szemekben könyeket, a szivekben erős és szent elhatározásokat fakasztott.

A fiatal kispap e legelső ilyenmű szerepléséhez a legmelegebben gratulálunk.

Szentbeszéd után a keresztnek az adminisztrátor által végzett megszentelése s vé-

ujra vigyázva, óvatosan a falnak támasztottam. De mihelyt eleresztettem, újra lezuhant, mindannyiszor nagyobb robajt ütött a megelőzőnél. Különben az ernyő utbaigazitással sem szolgálhatott, mert ezenkívül még négy darab volt a szobában. Most a falat akartam követni kezemmél, így biztosan eljutok az ajtóig. Megkezdtem az utazást ezen a módon és az első eredmény az volt, hogy egy képet levertem a kezemmél. Nem volt valami nagy kép, de ahogy a földre zuhant, nagyobb lármát csapott, mint egy ágyú. Haris nem mozdult, de én józan ember vagyok, megérttem, hogy még egy ilyen művészi kísérlet és ő felugrik ágyából. Szomorúan mondtam le sétálási terveimről. A legokosabb, amit tehetek a jelen körülmények között, ha megkeresem a szoba közepén levő kerek asztalt, azt veszem kiindulási pontnak és onnan felfedező körutat teszek az agyamig. S ha az ágyat meglegem, egész közel van hozzá vizeskorsó, ezzel enyhítem égető szomjuságomat is. Négykézláb kusztam tehát. Így legalább biztos voltam benne, hogy semmit fel nem borítok. Egy-két pillanat alatt meg is találtam az asztalt, és pedig olyan erősen, hogy homlokombőrét is lehorzsolta, aztán felálltam, kinyújtottam a karomat, ujjaimat kifeszítettem és egyensúlyt tartva, ide-oda hajlongással, elindultam, hogy felkeressem ágyamat. Előbb egy székbe vertem oda a térdemet, aztán egy falba.

Majd egy diványba, ismét egy másik székbe és megint egy diványba. Ez már egészen zavarba hozott. Ugy emlékeztem tudni-

illik, hogy a szobában csak egy divány van. Eközben eszembe jutott, hogy az asztal se sokat ér, mint kiinduló pont, mert hiszen kerek. Elhagytam tehát helyemet, vaktában indultam neki a székek és diványok labirintjének. Így kóborogtam az ismeretlen és reám nézve oly idegenszerű területen mindaddig, míg a kandallóról levertem egy virágvázát, amikor utána hajlottam, hogy felemeljem azt, felborítottam a mozdóasztal kancsóját. Eppen azt mondtam magamba: Jó volt és most itthon leszek rögtön! — de egyszerre Haris ordítását hallottam.

— Segítség, se . . . gitség! Gyilkos!
— Csuron viz vagyok. Leöntöttél — mondta ő panaszosan.

A zajra a házbelieliek is felébredtek. Elsőnek a házi gazdám lépett be égő gyertyával kezében, nyomában Z. ur egy másik gyertyával, azután egy egész gyertyás körjárat.

Körülnéztem. A Haris ágya mellett álltam, éppen ellenkező szegletben, mint ahol az én ágyam volt, az is a fal mentén. Mindössze két szék volt a szobában s én egész éjszaka ezek körül forgolódtam!

Elbeszéltem a háziaknak a történeteket s ezek megnyugodva tértek ismét álmra. Én a pedométeremen, mely mindig nálam van, konstaláltam, hogy negyvenhét mértföldet gyalogoltam a szobában. De elvégre egyre megy, hiszen úgy is azért keltem fel, hogy egy kicsit kisétáljam magamat.

Mark Twain.

gül litánia fejezte be az ünnepély egyházi részét.

Következett az anyagi rész, mely azonban egy pillanatra sem fajult aljassá, sőt prózaivá sem s kezdettől végig a jókedv, tréfa, barátkozó szeretet mellett megőrzött bizonyos nemes emelkedettséget.

A házigazda páratlanul álló, szinte pazar szives vendég látásáról fölösleges is szólanom.

Az ebéd két helyen volt felszolgálva: Fazekas András főjegyző eperfája árnyékában (nagy árnyéka volt annak az eperfának) és Imre bátyánk kunyhója előtt.

Az izletes jó magyar ételeket még izletesebbé tette a rokonság köréből kikerült menyecskek és leánykák felszolgálása és édes csicsergéssel kísért kinálgatása. A borok kinálgatására nem volt szükség, mert a magyar embernek e téren különösen meg van a magához való esze.

Az ünnepélyes alkalom természetesen dikciókat is váltott ki a keblekből. A cibakházai adminisztrátor a váci püspökre (mint a kinek egyházmegyéje területén állított a kereszt) és az emlékművet nagy áldozattal emeltető Szabó házaspárra mondott hatásos köszöntőt. Dr. Neuberger Márknak szívesen gratulálunk ahhoz a kitünően eltalált hanghoz, melyet ideális lélekre valló köszöntőjében használt. Fazekas főjegyző az ünnepelt, Csetkovits Miklós Fazekas főjegyző családja és ifj. Dósa József Kiss Péter szónok egészségére üritette poharát.

Minden szónoknak fölébe kapaszkodott azonban pegazusával egy öreg bácsi, ki remekül pattogó versekben szavalta el szíve jó kívánságait.

Zene nem volt, de hiányát nem érezte senki. (Kétlem. A szedő.) Jókedvben, barátkozásban nem volt hiány.

Éjfélre véget ért a kedves multság, melynek lefolyása kezdettől végig oly szép, a szent alkalomnak oly megfelelő volt, hogy abban bizonyára kedve telt az Istennek. Hisz' a szép multság — imádság!

Kedves emlék pecsétjét nyomta szívünkbe e szép nap s egyben azt az igaz óhaját, hogy Szabó Imrét és nejét — ez áldozatra kész nemes lelkeket — minden dolgaikban áldja meg az Isten.

Egy jelenvolt.

Hirek.

Kunszentmárton, szeptember 3.

— **Személyi hírek.** Tompos László kir. adótárnok és Donánszky Gyula kir. telekkönyvvezető augusztus 31-én szabadságukról visszatértek és átvették hivataluk vezetését.

— **Jegyzők gyűlése.** A Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Községi Jegyzők Egylete augusztus 26-ikán Jászberényben tartotta meg rendes közgyűlését. A gyűlés igen látogatott volt. A tárgysorozat fontosabb pontjai a magánmunkalati átalány biztosítása, a községeknek és városoknak az adókezelés alul való felmentése, a természetbeli köztartozások eltörlése, a múlt évi számadás megvizsgálása s a jövő évi költségvetés voltak. Közgyűlés után társas vacsora és táncmultság volt. A legközelebbi közgyűlés Törökszentmiklóson lesz.

— **Szinészet.** Fűredi Miksa színtársulata megérkezett és előadásainak sorozatát ma este az „Obsitos”-sal megkezdi.

— **A tiszaföldvári Kossuth-szobor.** Lapunk múlt számában megírtuk, hogy Tiszaföldváron Kossuth-szobrot emelnek és annak tervezésével Szoboszlai Sándort, Tiszaföldvár szülöttjét bízták meg. Azonban a névben tévedtünk, mert a tervezéssel Poroszlai Sándor tiszaföldvári szobrászművészt bízták meg, ki már hozzá is fogott a szobor tervezéséhez.

— **Samassa - alapítvány.** Minden évben 100—100 korona segélyt ad a vármegye szegény özvegyasszonyoknak abból az alapítványból, a melyet Samassa József egri biborosérsek tett néhai áldott emlékü jó Erzsébet királynék emlékére. Amint érteselünk, most kunszentmártoni özvegyasszony is kapott segélyt. Füzessi Sándorné volt a szerencsés, ki a 100 koronát már meg is kapta.

— **Viszály egy tüzoltótestületben.** Tiszainokán nagynehezen megalakult a tüzoltótestület és annak parancsnokává Dóka Elemér gazdatisztet választották meg, ki nagy ambícióval fogott a szervezés nehéz munkájához. Azonban csatlódott az emberekben, mert ha az inokaiak jó emberek is, de rossz tüzoltóknak bizonyultak, mi arra készítette a lelkes parancsnokot, hogy lemondott állásáról. Levélben tudatta elhatározását a tüzoltótestület elnökével, ki a közgyűlés elé vitte az ügyet. A közgyűlés ekképen határozott: 7. szám. Elnök előterjeszti, hogy Dóka Elemér parancsnok az elnökséghez egy levelet küldött, melyben parancsnoki állásáról lemond nagy elfoglaltsága miatt. — 2-szor testület tagjai kellő segítséget nem nyújtanak, 3-szor, testület ellen nyíltan ellenszenvet tanúsítanak és annak érdekeit nem védik.

Közgyűlés kimondja, hogy a parancsnok működésével meg van elégedve, egyben felkéri, hogy ezen tisztséget továbbra is tartsa meg. De egyben kimondja, hogy a többi tagok működésével is meg van elégedve s olyan tagokat, kik a testület ellen ellenszenvet tanúsítanak, vagy érdekeit nem védné, nem tud, tehát ezen vádakat a testület visszautasítja és panaszló parancsnokkal egyet nem ért. Egyben óvint a testület tagjait, hogy ilyen vádaskodástól, mely a testület érdekeit sérti, őrizzekdjenek.

Ez a levél szomorú bizonyítéka annak, hogy Tiszainokán nemcsak rossz tüzoltók vannak, de még egy közgyűlési határozatot sem tudnak megfogalmazni. A parancsnokot nem engedik el, de nem értenek vele egyet. Mindenki velük meg vannak elégedve. Igazán vicc-lapba való e határozat, melyen csak nevetni lehet. Mi nem azért közöltük e határozatot, hogy a tiszainokai tüzoltókat ki-nevetessük, de közöltük azért, hogy azt, ki komoly munkát akar, pártolni és támogatni kell. Tüzoltóra szükség van mindenütt. Ha egy lelkes vezető akad, azt követni kell, mert ha nem követik, akkor ne létesítsünk semmi üdvös dolgot. Vigyázni kell tehát Tiszainokán, nehogy a tüzoltótestület, mely olyan nehezen jött létre, feloszoljon, mert abból csak bajok származhatnak.

— **Nem lesz honvéd szemle.** A honvédelmi miniszter értesítette a vármegye alispánját, hogy ebben az évben a honvédség nem tényleges állományban levő tisztjei és katonái számára nem tartanak ellenőrzési szemlét.

— **Hirtelen halál.** Kocsis Ignác szatócs augusztus 30-án este, mikor az üzletét bezárta, egész 10 óráig pipázgatót háza előtt Szabó Lajos takarékpénztári irnokkal és aztán nyugalomra tért. Reggel öt órakor szokták az üzletet kinyitni; de mivel Kocsis nem kelt fel, felesége akarta felkölteni és rémülten vette észre, hogy férje — halott. Kocsis minta családapa és köztisztviselőben álló ember volt. Özvegyet és két árvát hagyott maga után. Temetése szeptember 1-én pénteken délután volt nagy közönség részvéte mellett.

— **Kofák buja.** Szeptember 1-én, pénteken lépett életbe az a szabályrendelet, mely szerint a kofák csak a piac megkezdése után két órával, nyáron hét, télen pedig 9 órakor kezdenek vásárolni. A képviselőtestület ezen üdvös határozata amilyen kellemetlenül érintette a kofákat, olyan örömmel töltötte el a vásárló közönséget. A kofák a pénteki piacon tehetetlenül, megnyult arccal nézték, hogy a közönség vásárol, ők csak 7 órakor tehetnék azt. Ha a szabályrendelet szigorúan be lesz tartva, sok kellemetlenségtől szabadul meg a vásárló közönség és kevesebb lesz a kofa.

— **Értesítés.** Az előjáróság értesíti azon szőlőbirtokosokat, akik a saját termésü boraik után a kedvezményt igénybe akarják venni, ebbeli szándákuikat szeptember 1-től szeptember 15-éig Lengyel Balázs tanácsos hivatalos helyiségében jelentsék be.

— **Halálozások.** Gyászjelentést vetünk, amely *Bencsik István* köteleismesternek 51-ik életévében történt elhunytát tudatja. Temetése augusztus hó 28-án délután volt. — *Barta Ferenc* életének 53-ik évében szept. hó 1-én elhunyt Cibakházán.

— **Keresztszentelés a Jaksorban.** A jaksori iskolánál vasárnap, augusztus 27-én volt az özv. Molnár Jánosné által emeltetett kökereszt felszentelése. A felszentelést Dósa József plebános végezte, melynek végével szép és lélekiemelő beszédet intézett a nagy számban egybegyűltekhez. Majd vacsora volt, mely után reggelig tartó tánc következett.

— **Szökött katona.** Általános az emberek között az a felfogás, hogy gyöngyélet a katonaelet. Vannak is sokan, kik ennek tartják, de mégis akadnak egyesek, kik a civiléletet még gyöngyebbnek tartják és iparkodnak a subordinatio erős vaskapcsait magukról lerázni. Zs. Kolompár János a múlt őszön rukkolt be Jászberénybe a 10-ik honvéd gyalogezredhez, itthon hagyva fiatal feleségét. Habár elég jó dolga volt Kolompárnak a katonaságnál, sóhajai Kunszentmárton felé, fiatal hitveséhez szálltak, kinek szintén rideg volt az élet egyedül. Hiába kapott sürűn tele irt leveleket Kolompár, a honvágya nemhogy csökkent volna, de az utóbbi időben még jobban erősödött benne. Augusztus 26-án merész gondolata támadt. Hazajön Kunszentmártonba, megnézi feleségét, aztán újra visszamegy Jászberénybe a hazát szolgálni. Így is tett. Gyalogosan utnak indult és Szolnokon át augusztus 27-én éjjel megérkezett Kunszentmártonba. A felesége nagy örömmel fogadta és élvezték a boldog együttélést. De nem sokáig. Augusztus 28-án Kolompár a hajnali órákban kiment a piacra egyet-mást vásárolni. A rendőröknek feltűnt az egyenruhás cigány, mindjárt tudakolták, hogy van-e szabadsága? Amikor Kolompár nem tudta igazolni, hogy hazajövele törvényes, a rendőrök elfogták és átadták a csendőröknek, kik a reggeli vonattal visszavitték a szegény Kolompárt Jászberénybe. Kolompár most a börtönben elmélkedik azon, vajjon helyes volt-e engedelem nélkül feleségét meglátogatni?

— **Gergulios Lukács** kis lányának meggyilkolása ügyében a nyomozás még mindig folyik. A vizsgáló bíró és a királyi főügyészi helyettes ismét kint jártak Kunszentmártonban, kihallgatásokat eszközöltek és kimentek Gergulios Lukács tanyájára is, ahol helyszíni szemlét tartottak. Fontos nyomokat fedeztek fel, ami rövidesen beismerésre fogja bírni a bűnösöket.

— **Szüreti multság.** A czibakházai tűzoltótestület és az ipartársulat szeptember hó 3-án Czibakházán, a Klein-vendéglőben, saját pénztára javára zártkörű szüreti táncvigalmat rendeznek, melyre a belépti díj személyenként 1 kor. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Dr. Leube német orvostanár írja: A klinikámon szerzett tapasztalatok szerint a természetes **Ferencz József**-keserűviz biztos székelést okoz és semmiféle kellemetlenséggel nem jár. Még oly esetben is, amikor ingerlékeny belek mellett használták, a Ferencz József-víz fájdalom nélküli székletet idéz elő. — Kapható gyógyszertárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-igazgatóság Budapestben.

— **A szülésznők felelőssége.** A szülésznők felelőssége dolgában érdekes ítéletet hozott legutóbb a kir. Curia. Kimondotta, hogy a szülésznőnek tudnia kell, hogy a szülés már rövid idő alatt bekövetkezik s hogy közvetlenül szülés előtt álló női, elkerülhetetlen szükség esetét kivéve mindaddig, míg az esetleg hirtelen bekövetkező életveszélyes bonyodalmtól biztosítottak nem látszik, csak úgy szabad elhagynia, ha megfelelő szakértelemmel bíró egyénre bizza. A felmerült esetben a szülésznő a közvetlen szülés előtt álló nőt egy szakértelemmel nem bíró asszony gondjaira bízva, elhagyta. A szülés hirtelen bekövetkező, a szülő asszony elvérése következtében meghalt. Az elvérést a szülésznő megakadályozhatta volna, ha a szülésnél jelen van. A Curia a szülésznőt gondatlanságból okozott emberölés vétségében mondta bűnösnek s 8 napi, a büntető novella alapján felfüggesztett fogházbüntetésre ítélte.

— **Véres keresztcszentelés.** Augusztus hó 27-én szentelték fel a jaksori keresztet és haranglábat. Ebből az alkalomból mulatságot rendezett a fiatalság. Folytatása javában és a táncnak megfelelőleg kellő mennyiségű ital is. Reggelfelé a legények — persze lány miatt összeszólalkoztak, Molnár Mátyás bicskát rántott és Szabó György, Gácsi Bálint és Szarvák Imre legénytársait összeszurkálta. A késelő legény ellen megtették a feljelentést. A tanulság pedig ebből az, hogy a hatóság minél kevesebb bál engedélyt adjon ki, mert nincs olyan multság Kunszentmártonban, melyben valakit meg ne késelnének.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1911. augusztus 27-től szeptember 3-ig születtek: Szarvák Miklós, Pintér Ilona, Patkó Mária, Csik István, Korponai Julianna, Nálhi István, Herceg Róza, Kiss Lajos Pál, Gulyás Mária, Benkő János, Pálinkás Margit Göllöncsér Ilona. — Házasságot kötöttek: Gara Imre és Kézmárki Ilona. — Elhaltak: Gyollai Béla 1 hónapos, Bencsik István 51 éves, Bankó János 4 napos, Kocsis Ignác 41 éves, Korponai István 76 éves.

KÖZGAZDASÁG.

Piaci árak.

Kunszentmárton, szeptember 3	
Buza	10.50—10.80
Rozs	6.30—6.80
Árpa	7.20—7.30
Tengeri	8.00—8.00
Zab	7.40—8.00

Üzlet és ház eladás, esetleg haszonbérbeadás

Kiss Imre kereskedőnek a körösparti háza üzlettel,

melyben trafikengedély és korlátozott italmérési engedély is van, két üzlethelyiséggel, három szobás lakással, két konyhával, két raktárral és egyéb mellék-helyiségekkel, kis kerttel, a házhoz az ártévíz is be van vezetve,

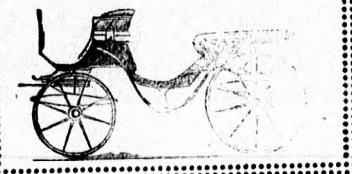
eladó, vagy haszonbérbe kiadó.

Ugyancsak Kiss Imrének a Wesselényi-utcában ujonnan épülő házánaál október 1-től egy uri családnak való

utcai lakás, kiadó.

Két polgárista leányt kosztra és lakásra elfogad.

Értekezni lehet Kiss Imre üzleti házánaál a Körösparton, 1341. szám alatt.

Karsai Ferenc

kovács mester

Kunszentmárton, régi posta-utca

Készít minden fajtájú hintókat és féderes kocsikat.

Több évi, nagyobb kocsigyárakban szerzett, tapasztalatai folytán ajánlja magát uraságok és magánosok figyelmébe.

JAVÍTÁSOKAT elfogad.

Ugyszintén elvállal mindenféle gazdasági szerszámok készítését is.

Hívásra bárhol megjelen.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni, hogy Kunszentmártonban, Kerületiház-utca 23. sz. a.

agyagkályha és diszedény

műhelyt létesítettem s midőn ezt becses tudomására hozom, felhívom figyelmét, hogy nálam mindenféle kályha a legnagyobb hőfokot kiálló agyagból készül, a világos színeket előformázással látom el és a mázat a fehér szintől kezdve bármely kívánt színben állítom elő különböző mázak és oxydok hozzáadásával és minden darabot gondosan és feszült figyelemmel dolgozok ki. Törekvésem oda irányul, hogy minden vevőmet úgy a csinoság, szépség és tartósság tekintetében teljesen kielégítek.

Végül megemlítem, hogy elvégeztem az állam által fenntartott **agyagipari szakiskolát**, a hol alkalmam volt e szakmában mindent a legmodernebb módon elsajátítani és Budapestben dolgoztam a világhírű **Zsolnai-féle és Grübel-féle gyárakban** több éven keresztül.

A fent elsoroltak arra jogosítanak, hogy kérjem becses pártfogását és ismerősei között vállalatom terjesztését.

Tisztelettel
Tóth András
kályhás.

Hirdetmény.

A Kunszentmártoni Malom-Társaság szeptember 8-án, Kisasszonynapján, délután 2 órakor, a községháza tanácstermében

gyűlést tart,

melyre a részvényesek tisztelettel meghívattak.

T á r g y:

A vezetőség jelentése a részvényjegyzés eredményéről s ebből kifolyólag a társaság megalakulásáról.

A vezetőség.

61 kat. hold föld

szép tanyaépületekkel eladó.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Butorozott udvari szoba

kiadó a Kossuth Lajos-utcában. Cím a kiadóhivatalban.

Olcsó tűzifa!

Elsőrendű bükkhasábfa (görcs- és rothadásmentes) a Körösparton eladó. Betekintsi gőzmalom és gőzfűrés.

Két vidéki polgárista

fiu- vagy leánygyermek teljes ellátást kaphat **Herzog József** községi fogyasztási adókezelőnél.

Fixfizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. — Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht bankház részvénytársaság
Budapest, Ferenciek-tere 6.

WOLF DEZSŐ KÖNYVNYOMDÁJA KUNSZENTMÁRTON.

MINDENMŰ
ÜZLETI LEVÉLPAPIROK,
BORITÉKOK, SZÁMLÁK,
MEMORANDUMOK
BÁLI ÉS LAKODALMI
MEGHIVÓK,
NÉVJEGYEK, ELJEGYZÉSI
ÉRTESÍTÉSEK
LEGOLCSÓBB ÁRON KÉSZÜLNEK

WOLF DEZSŐ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
KUNSZENTMÁRTON.

IZLÉSES MUNKA. □ GVORS SZÁLLÍTÁS.

Pénz.

Felhívjuk a földbirtokos urak szives figyelmét

4 és 4 1/2 százalékos

alapkamatu törlesztéses kölcsönre, mi földbirtokra igen kedvező feltétellekkel és fizetési módokkal lesz engedélyezve, **régebbi drágább kamatu** kölcsönöket átcserejlük, conventálunk bélyegmentesen törlesztéses kölcsönre.

Felvilágosítást díjmentesen adunk.

Trencsényi és Heller

központi jelzálogbank és váltóüzlet,

SZOLNOK, közvetlen a személypályaudvar közelében.

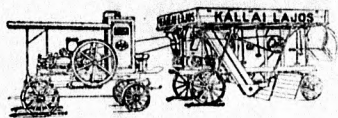
„A köztudatba ment át“

hogy csakis

Kállai LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.

szállítja

 teljes jótállás mellett
a legիրvevesebb motoresőplőkészleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot, melyet ingyen bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos իրveves motorgyára
nem tévesztendő össze
más Kállai nevű cégekkel!

Uj cipész üzlet.

Alulírott tisztelettel értesitem Kunszentmárton nagyérdemű közönségét, hogy helyben, **Weisz Ignác Mátyás-király-utcai házában** (polgári iskola mellett) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

cipész üzletet

létesítettem. Amidőn erről a mélyen tisztelt közönséget értesitem, — kifogástalan, tartós, jó és olcsó cipőim előállításáról kezeskedem.

Kérem a n. é. közönség szives támogatását.

Tisztelettel

Szanda Antal
cipész.

Őszi idényre

remek mintázatu és kitűnő minőségű

divatszövedeim

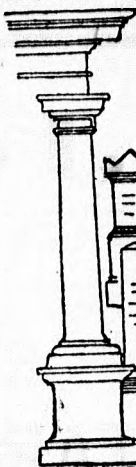
érkeztek, melyekből a legmodernebb szabás szerint olcsó árak mellett készítek mindenféle férfiruhát.

Kiss Péter

férfiszabó, Batthyány-utca.

Egy fiu tanulónak felvétetik.

Kunszentmárton és vidéke n. é. közönsége körében még mindig sokan vannak, kik nem bírnak tudomással arról, hogy Kunszentmártonban rövid idő óta egy mai kor igényeinek teljesen megfelelő

sirkőraktár és kőfaragó-műhely

létezik.

Dusan berendezett raktáramban mindennemű és alaku bel- és külföldi **granit, márvány és homokkő** anyagból készült mindenféle alaku **sirkövek 10—2000 koronáig** nagy választékban vannak.

Ezenkívül felvállalom a **sírboltok előállítását** **sírszegélyeket vasrácsozattal** vagy annékül, valamint a **sirköveknek temetőbeni felállítását**, ugy helyben mint vidéken a legnagyobb pontosság mellett, saját felelősségemre igen szerény árákért.

Főtörékvésem oda irányul, hogy nálam a munka ugy kivitelben, valamint tartóságában és a lehető olcsó árban ugy a fővárosi, valamint bármily vidéki hasonlítottal a versenyt szilárdul kiállhassam.

A temetőben levő síremlékekre vésések és aranyozások, valamint régi márványkövek újra fényezését jutányos árban elvállalom.

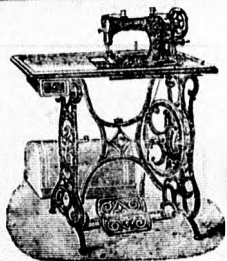
Végül van szerencsém b. figyelmébe hozni, miszerint kívánatra személyesen dus mintáimmal és bővebb értesülés végett saját költségemre megjelenhetek anélkül, hogy azért legcsekélyebb megtérítést igényelnék.

Magamat becses pártfogásába ajánlva vagyok kiváló tisztelettel

PÁL ISTVÁN, kőfaragómester.

Két drb 4 méteres vas-sin eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

HAZUG

hirdetésekre ne hallgasson, mint mélyen leszállított árak és más egyeb hazugságok, mert mindenki tudja, hogy a legjobb

varrógépek és kerékpárok

legolesőbb árban

Ország Lipót

kizárólagos varrógép és kerékpár raktárában szerzethetők be

KUNSZENTMÁRTON, (Vasut-utca, az ipartestülettel szemben, 6 évi jótállás mellett. Kényelmes havi és heti részletfizetés.

Plissirozások minden nagyságban készíttetnek.

CSÉPLŐKÉSZLETEK.

A legujabb rendszerű **benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplőkészletek, malomberendezések és alkarészek**, mindennemű **mezőgazdasági gépeket** szállítunk, azoknak kifogástalan üzeméért a legmesszebb menő felelősséget elvállaljuk.

Malmok átalakítását, szak- **hengerek** rovatkolását és csiszolását

elvállaljuk, ugyszintén mindennemű **gazdasági gépek** gyors és megbízható

javítását, gőzkazán falrepedés és egyéb bármily öntött és kovácsol tárgyak autogén-forrasztását. Csereüzleteket előnyös feltételek mellett kötünk. Olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak figyelmét az általunk készített tizedes és százados mérlegekre, ugyszintén elvállaljuk bármilyen mérlegek javítását és újra hitelesítését.

Trencsényi és Heller

SZOLNOK,

malomépitészet, gazdasági gép és mérleggyár.

Dévai Jenő

órás, ékszerész, látszerész, varrógép és kerékpár nagy raktára
Kunszentmárton, piactér, a gyógyszerház mellett. Fiókület: Öcsöd, Békésmegye.

Értesitem a nagyközönséget, hogy Kunszentmártonban a piactéren levő óra és ékszerüzletemet tetemesen megnagyobbítva, abba nagy

VARRÓGÉP-RAKTÁRT

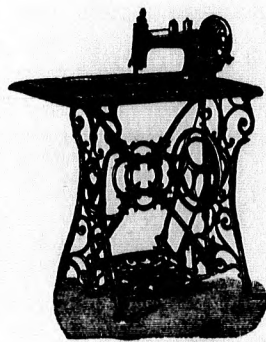
létesítettem. Raktáron tartok óriási választékban

minden újabb, modern szerkezetű

varrógép és kerékpárokat,

de csakis a

a legfinomabb gyártmányokat, úgy, hogy minden gépért

több évi írásbeli jótállást vállalok.

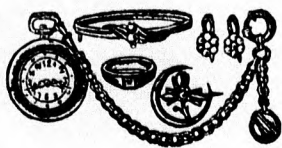
Kényelmes részletfizetés!

Mindennemű varrógép és kerékpár alkatrészeket a gyári áron árusítok. Tölcséres és tölcsérnélküli

GRAMOFONOK ÉS LEMEZEK

állandóan raktáron vannak.

Lemezek darabja 2 k. 80 f. 10 drb vételnél 1 drbot ingyen adok.

Jegygyűrűk

és mindenféle legdivatosabb

menyasszonyi ékszerek

óriási nagy választékban olcsó áron kaphatók.

Arany-, ezüst-, acél- és nikkell-órák dus választéka.

Mindenikért 2 évi jótállást vállalok. Mindennemű javítások elfogadtnak.

Szemüvegek orvosi rendeletre is kaphatók.

Valódi tajtékpipák a legolcsóbb áron.

Veszek és becserelek régi aranyat és ezüstöt.

Tisztelettel

DÉVAI JENŐ.